

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złp. 12.
miesięczne złp. 3.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Pawła I. pustelnika.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Demosław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryżkiej	Stopnie ciepla podług Réaumur'a	Psychro- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowie- trzne i różne uwagi.
7	27 ⁷ / ₁₀₀ , 330	— 100, 2	0 ⁰⁰ / ₁₀₀ , 81	Pl. Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
12	6, 371	— 0, 1	1, 10	" "	" "	
14 3	5, 620	+ 2, 0	1, 35	" średni	" "	
9	5, 517	— 2, 2	1, 47	Pn. Zachodni słaby	" "	

Cześć Polityczna.

TREŚĆ NAJNOWSZYCH WYPADKÓW TEGOCZE- SNYCH.

Cholera wybuchła w Lyonie, i wszystkich mieszkańców tak dalece przeraziła trwogą, że hardzo wiele rodzin zabiera się do opuszczenia tego miasta.— Wizbie deputowanych Francyi toczy się ciągle spór o 350,000 fr. na wybudowanie sali dla sądu izby parów. Opozycya dla tego tak mocno przeciw temu projektowi powstaje, że w nim widzi resztę swoich nadziei względem amnestyi dla rewolucjonistów kwietniowych, upadającą; lecz nie wątpią, że projekt ten otrzyma większość na stronę ministrów.— Francuzi są ciągle niepokojeni w posiadaniu Algieru; w dniach 5, 6, i 8, grudnia ciągle walczyli z Kabylami, którym wielką zadali klęskę, lecz nie bez znaczeny także straty ze swej strony.— O'Connel ostrzega przez *obwieszczenie swoje* w Irlandyi, ażeby z tym, ktoby głosował przeciw kandydatom do parlamentu przez niego podanym, nikt nieważyl się wdawać, ani żadna kobieta niepowinna mu wzajemnego oddać u-

klonu!.. Tak więc ten radykalista bierze się do ostatecznych środków przeciw ministrom, to jest do klątwy!— Niektóre dzienniki angielskie zapowiadają wojnę domową w Persyi o następstwo tronu, do czego atoli niewiadać podobieństwa.— Przyszły małżonek królowey Dony Maryi książę August Leuchtenberg wyjechał już uroczystie dnia 2 stycznia o godzinie 9. przedpołudniem z Munique, w towarzystwie posła portugalskiego w śród tłumów zebranego ludu. Jedzie on przez Frankfort, Moguncyą, Ostendę i Londyn do Lizbony.— W Alexandryi stolicy Egiptu, wybuchnęła zaraza morowa; obawiają się tam wielkiego spustoszenia.— Król francuski odbierał w nowy rok powinszowanie; ciało dyplomatyczne, na którego czele winszował mu hrabia Pozzo di Borgo, zapewnił nayuroczystciey, że jedyną dążnością rządów jego, jest stałe utrzymanie pokoju w Europie i przyjaźń z wszystkimi mocarstwami.— Gabinet francuski nieufając terażniejszemu ministerstwu w Anglii, nieznaczenie przedsiębierze różne środki przezorności, szczególniéy pod względem zabezpieczenia Belgii od

napaści. — W mieście Lyonie, ma się znajdować teraz zupełnie zorganizowana banda złodziejów. — Obie wojujące strony w Hiszpanii, odśpiewały *Te Deum* z powodu zwycięstwa na dniu 15 grudnia, nad sobą odniesionego!... — W izbie prokuratorów hiszpańskich wniósł hrabia de las Nowas d. 23 grudnia adres podziękowania dla generała Miny, lecz uznano za przyzwoite wstrzymać się z tém, aż do nadejścia raportów o jego zwycięstwach, których skutku dotąd niewiadać. — W Konstantynopolu ufnosć ożyła znów, — nikt już niewątpi że pokóy naruszonym niebędzie, mimo tylu pogroźek, powiększény części dziennikarskich. — W mieście hiszpańskiem Alicante, nastąpiły rozruchy karlistowskie, lecz od razu przez wojsko i mieszkańców przytłumione zostały. — Mina powrócił 26 grudnia do Pampeluny; mówią, że go słabość zdrowia do tego przymusiła. — W krótkce atoli spodziewają się ważnych wypadków pomiędzy obu walczącemi stronami; przygotowania z obojey strony są wielkie. — Don Miguel ma teraz mieszkać w Sardynii. — Jeden z naysznakomitszych dowódców karlistowskich Castor, zakończył życie na suchoty piersiowe. — Dnia 27 grudnia miało przyjść do potyczki pomiędzy karlistami i krystynami pod Onate, w któręy karliści pobitemi bydź mieli; lecz to tylko była pogłoska. — Zumalacarreguy stoi pod Vittoria wedle naysnowszych wiadomości, i spokojnie odbywa nowe zaciągi do swoich batalijonów, wojsko zaś królowéy stoi pod Estellą.

(G. P. S.)

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

BERLIN 31 Grudnia.

Król Jmé uznając zasługi Pana Bardowicza kupca w Bajonnie, udzielił mu kokardę do orderu orla czerwonego trzeciej klasy. Pan Bardowicz pełnił w rzeczonym mieście obowiązki konsula pruskiego; ale rząd francuski odjął mu jego *exequatur* z przyczyny ułatwień, jakie tenże robił stronnikom Don Karlosa. Okoliczność ta stała się powodem

królowi Jmci do wydania jeszcze d. 9 listopada b. r. rozkazu gabinetowego, téy osnowy: »Rząd królewsko-francuzki przyjął w naysnowszych czasach zasadę, że *exequatur* odjęte być może konsulowi jednostronnie przez rząd, przy którym jest ustanowiony, a zatem bez poprzedniczego porozumienia się z rządem który go mianował, jakoż zasadę tę zastosował do pruskiego konsula Bardowicza (Bardowisch), w Bajonnie. Ponieważ we wszystkich stosunkach tego rodzaju, za jedyny przepis służyć może wzajemność między dwoma rządami, z téy przyczyny widzę się spowodowanym przyjąć i ustanowić tęż samą zasadę względnie konsułów francuzkich. Gdyby przeto postępowanie ich dało powód do zażaleń ze strony władz prowincjonalnych, minister spraw zagranicznych zda mi o tém bezzwłocznie raport, i odejmie na mój rozkaz *exequatur* konsulowi oskarżonemu. Co się tyczy konsułów ustanowionych w państwach moich ze strony wszystkich innych mocarstw, utrzymany ma być nadal stosunek przez zwyczaj ustanowiony.

Dnia 1 Stycznia. Wyszło tu rozporządzenie królewskie daty 20 z. m., mocą którego zabronione jest wszystkim poddanym J. K. M. czyli to z krajów należących do związku Niemieckiego, czy do królestwa Pruskiego lub do Wielkiego X. Poznańskiego, uczęszczać na nauki w uniwersytetach szwajcarskich kantonu Zurych i Bern.

W królewieckiej bibliotece odkryto jeden exemplarz dzieła *tractatus theologico politico*, Benedykta Spinozy, opatrzony obszernemi dopiskami na marginesach i dodatkami własnoręcznemi tego wielkiego filozofa. Postanowiono tę rzadką zdobycz drukiem ogłosić, z przyłączeniem litografowanego *fac simile* pisma Spinozy.

W majątności Salan należący do Pana Brederlów, o mil 5 od Królewca położony, znaleziono przy oraniu roli na pochyłości niewielkiego pagórka, na półstopy głębokości w ziemi, monety dobrze zachowane z srebra nayszystsze, w garnku z gliny surow-

wéy złożone, z czasów krzyżackich, sięgające najdawniejszý epoki tego zakonu, nie-daléy przecieź jak bitwy pod Tanenbergiem (1410 roku.) Znalezione przytém niektóre ozdoby srebrne pozłacane, dość niezgrabnéy roboty, składające się z guzików dętych i alfabetu.

PARYŻ 22 Grudnia. Dnia wczorayszego przyjmował król na posłuchaniu prywatném, kapitana Callier ze sztabu jeneralnego, który wrócił niedawno z podróży do Azji mniejszej, Syryi, Palestyny i Arabii.

Dnia wczorayszego uwolnił znowu sąd izby parów, 15 osób pociągniętych z powodu ostatnich rozruchów.

Monitor umieścił konwencyę z d. 22 listopada, zawartą względem wzajemnego wydawania złoczyńców między Francją i Belgią.

Xiąże Talleyrand znacznie jest zdrowszy. Wiadomość o podróży jego do Wiednia, była zmyśleniem dziennikarskiém.

Pewien dziennik powiada: »Ministeryalne gazety doniosły prawie urzędownie o mianowaniu generała Sebastiani posłem do Londynu, gdy tymczasem ministrowie starają się ubocznie zbijać wieść o usunięciu się xięcia Talleyranda, już blisko od 6 tygodni biegającą. Nie ulega podobno wątpliwości, że ten dyplomatyk objawił chęć uwolnienia się jeszcze przed utworzeniem trzydniowego ministerstwa, i że zmiany w gabinecie nie wpływały bynajmniey na zmianę jego postanowienia. Naradzano się długo nim stanęła zgoda względem generała Sebastianiego, bo też w samey rzeczy, zastąpienie xięcia Talleyranda nie jest rzeczą łatwą. Sebastiani posiada w wysokim stopniu zaufanie króla, byź więc może, iż to było podstawą jego wyboru; z tem wszystkiém nie jest on już tym jakim był dawniey w czasie poselstwa swego do Stambułu pod Napoleonem. Długa choroba nadwerżyła jego fizyczne i moralne siły. Jest on teraz we Włoszech; nim tam ukończy interesa swoje i do powrótu się przysposobi, ciesząc się tymczasem nadzie-

ją otrzymania dostateczniejszych wiadomości o sposobie myślenia P. Peel i otwartości terazniejszego torysowskiego ministerium.»

LONDYN 27 Grudnia. Na pomieszczenie obu izb parlamentu, będą najdaley w połowie stycznia, ukończone sale ich posiedzeń.

Przeznaczony na posła przy dworze Petersburskim, lord Heytesbry, zowie się właściwie Sir Wm. A'Court.

Posąg lorda Byrona roboty Thorwaldsena, przywieziono z Włoch do Londynu; jest on przeznaczony do pomnika, któren temu poecie wystawiony będzie. Zgodzono się także na wzniesienie pomnika dla sławnego wędrownika Richard Landar w rodzinném jego mieście Tiero.

Stan hrabstwa Tipperary w Irlandyi, jest zatrważający. Niedaleko Dundrum pokazało się niedawno śród dnia, 14 zbroynych ludzi zamaskowanych, którzy stawili opór władzy.

Pan Ellis udający się w poselstwie do Persyi, należy do rodziny hr. Grey. Jeszcze za poprzedniego ministerstwa, był na ten urząd powołany.

Głóbe powiada: »Przyrzeczenia Pana Peel uczynione w jego adresie, są hardzo zaspakajające. Jednakże nie możemy podzielać zdania naszych kolegów, którzy nieufają zamiarom Pana Peel; nie przypuszczamy, ażeby był ślepo przychylny królowi holenderskiemu, Don Carlosowi i Don Miguelowi. Pytamy jednak: ażali w takich okolicznościach będzie mieć dosyć powagi, aby ministra spraw zagranicznych przywieść do powolności względem swoich widoków? Co pomogą przyrzeczenia naczelnika przeciw dążności jego stronnictwa, przeciwko znanym przychylnościom xięcia i przeciwko obecności lorda Aberdeen w gabinecie?»

MUNICH 28 Grudnia. Deputowani portugalscy którzy tu zawczoray przybyli, przywieźli dla J. K. M. xięcia Augusta Leuchtenbergskiego, wszystkie portugalskie ordery. W ich towarzystwie wyjeżdża xiąże na d. 2 stycznia do Lizbony.

Policya tutejszjey stolicy aby wytepić zebractwo, ogłosiła rozporządzenie: iż na przyszłość tak zebracy jak i dający jałmużnę, mają być karani w ten sposób, jakoby pierwsi wykraczali przeciwko bezpieczeństwu publicznemu, drudzy zaś jako ułatwiający ten występki.

NAUPLIA 16 Listopa. Spezioci, których wespje przywrócono starożytne jey nazwisko *Tripromos*, żądali, aby nazywała się znowu zwyczajnem, to jest *Spezia*, na co przyzwolono z powszechnem ukontentowaniem mieszkańców, ponieważ do tego nazwiska łączą się wspomnienia z czasów wojny ostatniej.

Król odbywał podróż po Grecyi wschodniej i wszędzie był przyjmowany z niewymuszonymi oznakami radości i przywiązania. Eskorta jego składała się z samych Greków pod przywództwem dwóch naczelników nazwiskiem Zawellas i Mamuris. Przebywszy Kithaeron nocował u zwalisk Plataea, następnego dnia udał się do Tebów, nazajutrz do Libadii, a z tamąd przez Parnas do Delfi. W tém miejscu zaszła mu drogę niewiasta na wzór Pythi śnieżnym okryta włosem, już ledwie na drżących trzymająca się nogach, która mając w swych ręku dwa jabłka granatu, temi słowy przemówiła do młodego monarchy: »Mam 120 lat; bodaybyś królu żył lat 200! Bodayby się rozmnożyły ludy twoje, jak ziarna tego owocu w ręku mojem; i były tak szczęśliwe jak my, którzy cię oglądamy.« — Zwiedziwszy górę Parnas, udał się król do Chryso, dokąd mu towarzyszyli liczni mieszkańcy przy oświeceniu drogi, a nazajutrz odbył uroczysty wjazd do stolicy eparchii Salony, gdzie na samym wstępie przyjęty został przez 12 najpiękniejszych dziewcząt w wianach przybranych, które go do świątyni Pańskiej odprowadziły. Przybywszy z Salony do Galaridi, przypatrywał się w tém nadmorskim mieście, spuszczeniu z warsztatów 2ch nowo zbudowanych okrętów, które ochrzczono imieniem dostojnych jego rodziców.

Już wszystkie bióra władz rządowych, zostały przeniesione do Aten. Tamże przeniesiona także została szkoła centralna z Eginj, która jak wiadomo, nie ustąpiłaby w niczym naleypszym szkołom niemieckim. Wezwano do nię kilku uczonych nauczycieli, a między tymi P. Oekonomos i P. Kumos; ten ostatni bawił dotychczas w Trieście.

Tutejszy dziennik *Athina* zapewnia, że Samiotowie którzy się wynieśli z wyspy gdy pod władzę Porty zajmowana była, wracają teraz do Samos, ponieważ sułtan udzielił wszystkim bezwarunkowe przebaczenie i kazał powrócić majątki już na skarb zajęte.

Posel bawarski P. Gasser i członek rencyi P. Heideck, czynią już przygotowania do odjazdu. — Posel austryjcki P. Prokesz, jest co chwila oczekiwany; dwaj jego sekretarze poselstwa już tu przybyli.

KONSTANTYNOPOL 14 Grudnia. Jeżeli niespokojności i wzburzenia panujące w Syryi dłużej jeszcze potrwać, nie można wątpić, że dla przywrócenia spokoju, Porta wnieść się będzie musiała. Nie masz dnia, w którymby nieodebrano naysmutniejszych doniesień o położeniu tego niegdys kwitnącego kraju, co tak mocnotrapi sułtana, iż wątpić należy, aby przedstawienia obcych mocarstw były zdolne odwieść go od pierwotnych zamiarów, jeżeli dłużej taki stan rzeczy trwać będzie. — Podług ostatnich doniesień z Alexandryi, flotta egipska stała na kotwicy w tamtejszym porcie, a Mehemed-Ali nie wyjeżdżał w głąb kraju. — Porta odwołała z Londynu Namik-paszę, w miejsce którego mianował sułtan Lalikeln Efendego, pierwszego dyrektora w wydziale interesów zagranicznych, posłem swym przy dworze londyńskim. (A. C. W.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Dnia 14. 15. Stycznia.

Sanguszko Władysław xiążę z Galicyi. — Cimaciński Tadeusz z Pruss. — Dubenecki Antoni z Galicyi. — Korytko Stanisław z Polski.